

Merethe – *this* is where you start

Merete Mikkelsen og Toots Thielemans.

Av DAVID FISHEL

Hun kommer fra nord. Er opprinnelig fra Tromsø, bor nå i Bergen. Det er noe alarmerende åpent ved nordlendingene. De kaller en spade en spade, er oppriktig vennlige og omgjengelige, og har en naturlig sans for humor. På en måte minner de om skottene.

Merethe Mikkelsen er klar når hun forteller om hva som har påvirket henne.

– Jeg var 14, og fikk høre Quincy Jones. På hans plater fikk jeg høre den fantastiske munnspilleren Toots Thielemans. Du kan bare forsøke å forstå hvor stort det er for meg at han spiller på platen min, sier hun. Før jeg rekker å spørre om hvordan hun sikret seg ham, fortsetter hun:

– Queen, jeg har alle platene deres også. Men når det gjelder Quincy, er det ikke rart at på den tida spilte han fortsatt jazz? Han hadde ikke begynt å produsere Michael Jackson ennå.

Merethe ser spørrende på meg, og avslører svaret før jeg rekker å spørre.

– Jeg er 35, ler hun.

Toots Thielemans

Vi fortsetter å prate om Toots.

JAZZ

For ordens skyld, han er utvilsomt den mest berømte munnspilleren i verden i dag. Han har spilt inn utallige plater, både som hovedsolist og sidemann. Han er elsket verden over, også av Merethe.

– Det var på Oslo Jazz Festival. Randi Hultin kom sent til en konsert, og der satt jeg alene ved et stort bord og ventet på noen venner som aldri dukket opp. Jeg tilbød henne en plass, og ble temmelig paff da hun spurte om jeg ville møte Toots. Vi gikk backstage, og jeg ble bare sittende å stirre. Han liknet noe Walt Disney kunne skapt på en god dag. Det er noe katte-aktig ved ham. Øynene er spesielle, som på en veldig gammel og klok katt. De er søvnige, men samtidig våkne. Jeg hadde rett og slett ikke mot til å spørre ham om å gjestespille på platen min. Men jeg fikk adressen, og postet senere noen bilder Randi hadde tatt, og en demo fra platen. Jeg brukte nesten to måneder på å skrive et brev, hvert komma måtte være rett, jeg svettet. Tre måneder senere, da jeg hadde gitt opp håpet om svar, fakset han meg og beklaget forsinkelsen. Han hadde vært på turne i State- ne, men ville gjerne være med på plata.

Save the melody

Toots fortalte Merethe at han er medlem av en klubb som heter Save The Melody. For å bli medlem må man akseptere den indre skjønnheten i sangene (mange av

dem fra 30- og 40-tallet) som mange jazzmusikere spiller. Selv- følgelig handler jazz om improvisasjon, men den må ha et utgangspunkt.

– Det virker som det blir enklere å sette pris på enkle ting, som den gode melodien, jo eldre en blir, sier Merethe, og dermed går samtalen naturlig videre til hennes nye plate. Where Do You Start består av ti velvalgte klassikere. Fra Duke Ellingtons Azure til Arthur Hamiltons You Can Sing A Rainbow via Cole Porter, Miles Davis, Sammy Cahn og andre.

Merethe har en vakker og naturlig stemme, med en uimotståelig intimitet. Det er sent på kveld, røykfylt bar, flygel og Merethes stemme. Det passer. Hele platen høres naturlig ut. Deilig basslyd og spill av Sigurd Ulveseth, og en stor overraskelse – mitt første møte med Tore Fayers vidunderlige klarinettspill.

– Jeg satt i NRKs musikkarkiv i femti timer på jakt etter materiale. De som jobber der tror jeg er gal, men de har vært veldig hjelpsomme og støttende. Jeg kan med hånden på hjertet si at alle sangene på platen er valgt med omhu og står mitt hjerte nær.

Hvorfor har hun så valgt å starte sin egen label, ForceMajeure Records? Rett og slett for å ha full kontroll over egen produksjon. Det har vært en lærerik prosess.

– Jeg skjønte fort at det beste var å si til alle at jeg ikke visste noe om noe, og utrolig nok, alle ville gjerne fortelle meg det de kunne noe om.

Kvelden ble avsluttet ved pianoet, der Merethe enkelt og greit spilte Beethoven baklengs. Hun satte seg med ryggen til pianoet og spilte – med hendene på ryggen. Ikke godt å si hvordan andreplaten hennes vil høres ut. Merethes magical mystery tour kanskje? Hun er vakker, hun synger sjarmerende og jeg tror hun vet det – where to start.

Hva skal jeg kjøpe?

En leser sendte en e-post med denne forespørselen: – Er det mulig å sette opp en liste over plater jeg bør ønske meg til jul? Slik kan man ikke si nei til. Altså:

Piano

Vi holder oss til «samtidig», og begynner med to veldig ulike pianobaserte album. Den første er den nyeste, med pianist Keith Jarrett, og heter «The Melody At Night With You» (ECM Records). Det er en soloplate med noen av de største kjærlighets-sangene tolket på jazz-vis. Den andre er med engelskmannen Roy Powell. Roy bor og spiller her i Oslo. Hans debut i Norge «Horus» (Resonant Music) er ikke bare en oppvisning i Roys pianistiske virtuositet, men også en veldig personlig tilnærming til instrumentet. Materialet er voldsomt variert, og til tider nærmeres avant-garde. Men Roy er også solid plantet i bop, funk og i virkeligheten alle andre viktige stiler innen jazzzen.

Storband

Det er bare en plate jeg kommer på i farten, selv om det har vært

mange gode utgivelser i år. Det nå verdensberømte Mingus Big Band kom med «Blues And Politics» (Dreyfus) for noen måneder siden. Det er supert! På den andre siden, det er hvert eneste album med dette bandet. For den ultimate storbandopplevelsen må dere imidlertid vente til 2000. Først da kan du sikre deg en kopi av debutplaten til mitt elskede Romsås Storband!

Smågrupper

Hmmm ... vanskelig å velge. Pianisten Michel Petrucciani, som dessverre forlot oss nylig, etterlater seg «Trio in Tokyo» (Dreyfus). Med Steve Gadd på trommer og Anthony Jackson på bass vil dette albumet garantert ta av. Det er en stor liveopptreden.

Michael Breckers nye «Time Is Of The Essence» (Verve Records) er også en fin plate. Pat Metheny og Elvin Jones gjester, og Michael selv etterlater deg i åndenød, som vanlig.

Serier og bokser

Verve Records «Master Edition» og Blue Note Records «Rudy Van Geller» er naturlige valg. Klassisk jazz for enhver smak. Du kan ikke gjøre noe feil her, denne jazzzen spilles av mestere. Bokser? Bare tenk Lester Young.

Jul

Ray Browns «Christmas Songs» er et klokt valg. Den inneholder tradisjonelle julesanger, sjarmerende arrangert og framført av ikke mindre sjarmerende sangere som Diana Krall, Vanessa Rubin, Kevin Mahogany og den uforlignelige Dee Dee Bridgewater.